

Nota Parkeernormen 2012

Versie waarin het ontwerpbesluit tot 1^e wijziging is verwerkt

Gemeente Pijnacker-Nootdorp

Inleiding

Het aantal parkeerplaatsen dat ten behoeve van een te ontwikkelen functie of gebied dient te worden gerealiseerd, wordt bepaald aan de hand van parkeernormen. Een parkeernorm geeft het aantal parkeerplaatsen bij een functie. De binnen de Gemeente Pijnacker-Nootdorp gebruikte parkeernormen lagen voorheen vast in het Integraal Parkeerbeleidsplan, vastgesteld op 26 oktober 2006. De Nota Parkeernormen is tegenwoordig een aparte beleidsregel en wordt als bijlage opgenomen in bestemmingsplannen en de standaardregels stedelijk gebied. Daarnaast wordt de nota ook als bijlage opgenomen in de Bouwverordening die nog altijd een aanvullende werking heeft als (m.n. oudere) bestemmingsplannen niet voorzien in parkeernormen.

Doel van de Nota

Doel van de Nota is te zorgen dat bij nieuwbouw of functiewijzigingen van een gebouw of terrein voldoende parkeerruimte op eigen terrein aanwezig is voor de eigen parkeerbehoefte en daarmee parkeeroverlast in de openbare ruimte te voorkomen.

Hoogte van de parkeernormen

De parkeernormen in deze nota zijn gebaseerd op de parkeerkencijfers van het CROW¹ (CROW-publicatie 182 'Parkeerkencijfers, basis voor parkeernormering'). De kencijfers van het CROW zijn nagenoeg de enige kencijfers die landelijk door verkeerskundigen worden gebruikt en die met enige regelmaat worden herzien op basis van parkeeronderzoeken voor de diverse functies. De cijfers hebben daardoor een hoge betrouwbaarheid.

Het CROW gebruikt kencijfers en bandbreedtes voor verschillende gebiedstyperingen. Het CROW hanteert verschillende klassen voor de stedelijkheidsgraad van de gemeente. De Gemeente Pijnacker-Nootdorp is daarbij ingedeeld in 'matig stedelijk'. Daarnaast maakt de CROW binnen de gemeente onderscheid tussen verschillende gebiedstyperingen. Voor de Gemeente Pijnacker-Nootdorp is bepaald dat de hele gemeente in 'rest bebouwde kom' valt.² De reden om van het gemiddelde kencijfer uit te gaan en binnen de gemeente niet verder onderscheid te maken in gebiedstyperingen is dat de gemeente Pijnacker-Nootdorp een relatief hoog autobezit kent. Er is echter geen reden om als gemeente midden in de Randstad met een zekere mate van verstedelijking en redelijk openbaar vervoer, maar ook met veel buitengebied, het hoogste of het laagste kencijfer als norm te hanteren. Minder realiseren dan de vaste norm mag niet.

De parkeernormen zijn in de tabel 2 opgenomen. Deze Parkeernormen inclusief de tabel voor parkeren op eigen terrein zijn afkomstig uit het Integraal Parkeerbeleidsplan, vastgesteld door de Raad op 26 oktober 2006. Een wijziging van deze normen dient ook vastgesteld te worden door de Raad.

¹ CROW staat voor Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek. Het is het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte.

² De verstedelijkingsgraad van de gemeente en de locatie binnen de gemeente bepalen welke kencijfers toegepast moeten worden: de gemeente Pijnacker-Nootdorp wordt door het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) gecategoriseerd als 'matig stedelijk'. Tevens is er onderscheid in soort gebied (centrumgebied, schil/overloopgebied, rest bebouwde kom). Het aanbod en kwaliteit van andere vervoerswijzen dan de auto is bepalend voor de keuze van het soort gebied en is derhalve gesteld op 'rest bebouwde kom'.

Gebruik van de parkeernormen

Ten aanzien van het gebruik van de parkeernormering zijn de volgende kaders aangegeven:

- Het goed kunnen parkeren bij de woonfunctie is van belang. Het streven daarbij is onder normale omstandigheden binnen circa 1 à 2 minuten lopen van de voordeur (ca. 150 meter).
- Parkeernormen worden in nieuwe situaties toegepast, evenals bij verbouw en functiewijzigingen.
- De parkeercapaciteit moet voldoen aan de parkeernorm en parkeerplaatsen moeten op eigen terrein of binnen het te ontwikkelen plangebied worden aangelegd.
- De in tabel 2 aangegeven parkeeraantallen voor bezoekers dienen openbaar toegankelijk te zijn.
- Voor diverse parkeervoorzieningen op eigen terrein dienen berekeningsaantallen uit tabel 1 worden gehanteerd. Bedacht moet worden dat het hanteren van deze berekeningsaantallen een zeker risico met zich meebrengt: als bewoners de eigen parkeerplaats (tuinparkeerplaats/carport/ garage/oprit) niet als zodanig gebruiken, dan ontstaan parkeertekorten. De gemeente zal indien parkeerproblemen gemeld worden moeten onderzoeken op het kunnen gebruiken van de eigen parkeerplaats van bewoners, om daarmee een goede parkeerbalans te behouden of te herstellen. Om vooraf problemen te voorkomen dient verplicht te worden gesteld dat bewoners van een koop- of huurwoningen verplicht een parkeerplaats in het complex zelf huren of kopen, zodat extra parkeerdruk in de omgeving wordt voorkomen.

Parkeervoorziening	Berekeningsaantal	Opmerking
Enkele oprit zonder garage/carport	0,8	oprit minimaal 6,0 meter diep ³
Lange oprit zonder garage/carport	1,0	oprit minmaal 10 meter diep
Dubbele oprit zonder garage/carport	1,7	oprit minimaal 4,5 meter breed
Garage/carport zonder oprit (bij woning)	0,4	
Garagebox (niet bij woning)	0,5	
Garage/carport met enkele oprit	1,0	oprit minimaal 6,0 meter diep ⁴
Garage/carport met lange oprit	1,3	oprit minmaal 10 meter diep
Gezamenlijk parkeerterrein of parkeergarage onder wooncomplex	1,0	
Garage/carport met dubbele oprit	1,8	oprit minimaal 4,5 meter breed

Tabel 1. Berekeningsaantallen parkeervoorzieningen (Bron: CROW, publicatie 182)

- Bij de uitgifte van parkeervergunningen wordt het aantal parkeerplaatsen op eigen terrein in mindering gebracht op het aantal vergunningen dat uitgegeven kan worden. Op deze wijze wordt de beschikbare parkeercapaciteit zowel op eigen terrein maximaal benut en wordt de capaciteit op maaiveld uitsluitend gebruikt door voertuigen die niet op eigen terrein geparkeerd kunnen worden. Door de kadastrale koppeling kan door de gemeente snel worden gecontroleerd of het perceel beschikt over eigen parkeerplaatsen of niet.

³ Dit cijfer wijkt bewust af van het cijfer in de CROW publicatie 182. Gebleken is dat een oprit van 5 meter te kort is om als volwaardige parkeerplaats te kunnen meetellen

⁴ Ook dit cijfer wijkt bewust af van het cijfer in de CROW publicatie 182.

Te volgen stappen in verschillende situaties

Toevoegen nieuwe functie inclusief grootschalige ontwikkelingen

Bij een nieuwe functie dient de parkeerbehoefte te worden berekend en dienen de berekende plaatsen door de ontwikkelde partij te worden gerealiseerd. De parkeerbehoefte wordt bepaald aan de hand van de norm uit tabel 2.

Alle parkeerplaatsen ten behoeve van het plan worden betaald door de ontwikkelende partij. Dit zijn dus de parkeerplaatsen die uiteindelijk op eigen terrein worden gerealiseerd en de parkeerplaatsen die uiteindelijk in openbaar gebied komen te liggen. De plaatsen in openbaar gebied zijn onder meer bedoeld voor bezoekers, waarbij sprake kan zijn van dubbelgebruik van parkeerplaatsen door verschillende functies.

Vervanging bestaande functie door nieuwe

Bij functiewijziging wordt de parkeersituatie getoetst aan de parkeernorm in het bestemmingsplan als:

- De functie past binnen het bestemmingsplan, maar de gebruiksfunctie wijzigt en/of er vindt een wijziging van aantal m² bvo of het aantal woningen plaats. De parkeerbehoefte moet worden opgevangen op eigen terrein waarbij de parkeernormen worden gehanteerd uit tabel 2.
- De functie niet past binnen het bestemmingsplan: er is een wijziging nodig van het bestemmingsplan waarbij de parkeernorm uit de vigerende Nota Parkeernormen wordt gehanteerd.

Bij functiewijziging of sloop van bestaande functies komt de parkeerbehoefte van de nieuwe functie in de plaats van de parkeerbehoefte van de oude functie. In principe mag de behoefte van de oude functie worden afgetrokken van de parkeerbehoefte van de nieuwe functie. De benodigde parkeerplaatsen moeten op eigen terrein worden gerealiseerd. Hierbij gelden de volgende kanttekeningen:

- De parkeerbehoefte van de oude functie is niet altijd bekend omdat deze lang geleden met oude (meestal lagere) normen is vastgesteld.
- Voor de oude functie worden vaak bestaande parkeerplaatsen (al of niet in het openbaar gebied) gebruikt, die ook door andere te handhaven functies in het gebied worden gebruikt, vaak in dubbelgebruik. Bij het vervangen van een oude door een nieuwe functie moet daarom altijd de parkeerdruk uit de omgeving in beeld zijn om vast te stellen in hoeverre bestaande parkeerplaatsen de druk van de nieuwe functie kunnen opvangen.

Bij het bepalen van de behoefte van de nieuwe functie dienen de volgende stappen te worden gevolgd:

1. Wat is de parkeerbehoefte van de oude functie? Als deze niet meer te achterhalen is dient deze te worden bepaald aan de hand van de meest recente norm.
2. Wat is de parkeerbehoefte van de nieuwe functie? Hiervoor de norm uit de Nota Parkeernormen gebruiken die is opgenomen in het bestemmingsplan. Als hierin geen norm is opgenomen geldt de norm uit de bouwverordening.
3. Is de behoefte van de nieuwe functie groter dan de oude functie, dan moeten deze extra plekken op eigen terrein worden gerealiseerd.
4. Is de behoefte van de nieuwe functie lager dan de oude functie, dan hoeven in principe geen extra plekken op eigen terrein te worden aangelegd. Als de resterende behoefte voor de nieuwe functie in openbaar gebied moet worden gevonden, dient gekeken te worden of die resterende plekken in openbaar gebied daadwerkelijk aanwezig en beschikbaar zijn. Anders dienen alsnog extra plekken op eigen terrein te worden gerealiseerd.
5. In hoeverre ligt de behoefte van de oude functie die ook voor de nieuwe functie geldt op eigen terrein of in openbaar gebied? Als dit plekken in openbaar gebied zijn dan kunnen zij alleen aan de nieuwe functie worden toegerekend als andere functies in de omgeving deze plekken niet nodig hebben. Anders dienen alsnog extra plekken op eigen terrein te worden gerealiseerd. De parkeerdruk en de mate van dubbelgebruik van functies uit de omgeving dient dus bekend te zijn.

Kleine functiewijzigingen

Bij kleine functiewijzigingen die passen binnen het bestemmingsplan kunnen de volgende stappen worden onderscheiden:

1. Wat is de parkeerbehoefte na functiewijziging? Hiertoe de parkeerbehoefte uitrekenen aan de hand van de Nota Parkeernormen die is opgenomen als bijlage in het bestemmingsplan.
2. Maak een inschatting van de te verwachten extra parkeerdruk. Op welke momenten treedt die op en om welk soort voertuigen gaat het?
3. Bestaat de mogelijkheid om op eigen terrein deze parkeerdruk op te vangen?
 - Zo ja, dan zijn er geen belemmeringen.
 - Zo nee of slechts gedeeltelijk, dan moet de inschatting worden gemaakt of door dubbelgebruik van bestaande parkeerplaatsen geen parkeeroverlast van de functiewijziging is te verwachten. Bij dubbelgebruik vormen aanwezigheidspercentages die zijn opgenomen in bijlage 3 een hulpmiddel.
 - Als er geen overlast is te verwachten, dan zijn er geen belemmeringen, behalve dan dat de gemeente een beperking kan stellen aan het aantal vrije openbare plaatsen (door het hanteren van het maximale kencijfer voorzien van een aannemelijke onderbouwing) voor die nieuwe functie. Dit laatste biedt de mogelijkheid om ook aan anderen die op een later tijdstip een functiewijziging aanvragen, kans te bieden op beschikbare openbare parkeerplaatsen. Het is belangrijk om bij de vergunning aan te geven welke parkeerafspraken er zijn gemaakt.
 - Indien er wel parkeeroverlast te verwachten is, dan kan dat een reden zijn om de aanvraag af te wijzen.

Eigenschappen van parkeerplaatsen

Naast het realiseren van voldoende parkeerplaatsen in de verschillende hierboven genoemde gevallen is het van belang dat de parkeerplaatsen daadwerkelijk gebruikt kunnen worden. Hiervoor is het noodzakelijk dat ze van voldoende afmeting zijn, over voldoende manoeuvreerruimte om in te parkeren beschikken en vanaf de openbare weg goed bereikbaar zijn.

De afmetingen van parkeerplaatsen zijn:

- ten minste 2,00 m. bij 5,50 m. bij langsparkeerplaatsen;
- ten minste 2,50 m. bij 5,00 m. bij insteekparkeren;
- ten minste 3,50 m. bij 5,00 m. bij een gereserveerde parkeerruimte voor een gehandicapte (voor zover die ruimte niet in de lengterichting aan een trottoir grenst).

Voor de manoeuvreerruimte gelden de richtlijnen uit de ASVV 2004 ⁵.

Hardheidsclausule ex. Artikel 4.84 Awb

Het college handelt overeenkomstig de Nota Parkeernormen, tenzij dat voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met deze Nota Parkeernormen te dienen doelen. Bovendien dient de toepassing van de hardheidsclausule zo beperkt mogelijk te worden gehouden en een algemeen belang te dienen.

⁵ ASVV staat voor de publicatie “Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom” van de CROW.

Tabel 2 Parkeernormen

Parkeernormen woningen

	Stedelijke zone		
	rest bebouwde kom		
Woning duur [per woning] ¹⁾			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	2,0	0,3 pp per woning	zowel koop als huur
Woning midden [per woning] ¹⁾			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,8	0,3 pp per woning	zowel koop als huur
Woning goedkoop [per woning] ¹⁾			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,55	0,3 pp per woning	zowel koop als huur
Kleine woning tot maximaal 65 m2 gebruiksvloeroppervlakte			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,2	0,3 pp per woning	
Serviceflat/aanleunwoning ²⁾ [per woning]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,45	0,3 pp per woning	
Kamer verhuur [per kamer]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,4	0,2 pp per woning	

¹⁾ Koopprijsgrenzen “goedkoop”, “midden” en “duur” zoals jaarlijks vastgesteld door het stadsgewest Haaglanden bij de regionale prestatieafspraken woningbouw.

²⁾ Zelfstandige woning met beperkte zorgvoorzieningen (veel gereserveerde gehandicaptenplaatsen, dus minder gecombineerd gebruik mogelijk).

Berekeningsaantallen parkeervoorzieningen (Bron: CROW, publicatie 182)

Parkeervoorziening	Berekeningsaantal	Opmerking
Enkele oprit zonder garage/carport	0,8	oprit minimaal 6,0 meter diep ⁶
Lange oprit zonder garage/carport	1,0	oprit minimaal 10 meter diep
Dubbele oprit zonder garage/carport	1,7	oprit minimaal 4,5 meter breed
Garage/carport zonder oprit (bij woning)	0,4	
Garagebox (niet bij woning)	0,5	
Garage/carport met enkele oprit	1,0	oprit minimaal 6,0 meter diep ⁷
Garage/carport met lange oprit	1,3	oprit minimaal 10 meter diep
Gezamenlijk parkeerterrein of parkeergarage onder wooncomplex	1,0	
Garage/carport met dubbele oprit	1,8	oprit minimaal 4,5 meter breed

⁶ Dit cijfer wijkt bewust af van het cijfer in de CROW publicatie 182. Gebleken is dat een oprit van 5,0 meter te kort is in volwaardige parkeerplaats te kunnen meetellen.

⁷ Ook dit cijfer wijkt bewust af van het cijfer in de CROW publicatie 182.

Parkeernormen winkels

	Stedelijke zone		
	rest bebouwde kom		
Binnensteden/hoofdwinkelgebieden [per 100 m² bvo¹⁾]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	3,3	85%	1 arbeidsplaats = 40 m²bvo
Wijk-, buurt- en dorpscentra [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	3,25	85%	1 arbeidsplaats = 40 m²bvo
Grootschalige detailhandel² [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	7,0	85%	1 arbeidsplaats = 40 m²bvo
Showroom [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,7	35%	1 arbeidsplaats = 30 -50 m²bvo
(Week)markt [per 1 m² marktkraam]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,2	85%	1 m² marktkraam = 6 m² bvo (indien geen parkeren achter kraam dan + 1,0 pp per standhouder extra)

¹ bvo = bruto vloeroppervlak; 100 m² bvo = 60-80 m² vvo (verkoop (netto) vloeroppervlak).

² Grootschalige detailhandel: winkelformules die vanwege de omvang en aard van het assortiment een groot oppervlak nodig hebben en welke bij voorkeur gelegen zijn op perifere locaties (bijvoorbeeld grote publiekstrekkende tuin/meubelcentra met (boven)regionale functie. Het gaat niet om standaard bouwmarkten of tuincentra, waarvoor een norm van 2,2 – 2,7 pp per 100 m2 bvo kan worden aangehouden). Perifeer: alle terreinen of locaties binnen de bebouwde kom die niet binnen of nabij een bestaand of gepland winkelgebied liggen.

Parkeernormen werkgelegenheid

	Stedelijke zone		
	rest bebouwde kom		
(Commerciële) dienstverlening (kantoren met baliefunctie) [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	3,05	20%	1 arbeidsplaats = 25 - 35 m ² bvo
Kantoren zonder baliefunctie [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,75	5%	1 arbeidsplaats = 25 - 35 m ² bvo
Arbeidsextensieve/bezoekersextensieve bedrijven (loods, opslag, groothandel, transportbedrijf, et cetera) [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,85	5%	1 arbeidsplaats = 30 - 50 m ² vo
Arbeidsintensieve/bezoekersextensieve bedrijven (industrie, garagebedrijf, laboratorium, werkplaats, et cetera) [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	2,65	5%	1 arbeidsplaats = 25 - 35 m ² vo
Bedrijfsverzamelgebouw [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,25	10%	1 arbeidsplaats = 25 - 35 m ² bvo

Parkeernormen onderwijsvoorzieningen

	Stedelijke zone		
	Rest bebouwde kom		
Beroepsonderwijs dag (MBO, ROC, WO, HBO) [per collegezaal]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	20,0		totale parkeervraag = collegezalen + leslokalen collegezaal = circa 150 zitplaatsen
Beroepsonderwijs dag (MBO, ROC, WO, HBO) [per leslokaal]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	6,0		totale parkeervraag = collegezalen + leslokalen leslokaal = circa 30 zitplaatsen
Voorbereidend dagonderwijs (VWO, HAVO, VMBO) [per leslokaal]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,75		leslokaal = circa 30 zitplaatsen
Avondonderwijs [per student]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,75		
Basisonderwijs [per leslokaal]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,75		leslokaal = circa 30 zitplaatsen exclusief Kiss & Ride (zie [6.14])
Crèche/peuterspeelzaal/kinderdagverblijf [per arbeidsplaats]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,7		arbeidsplaats = maximaal gelijktijdig aanwezig aantal werknemers exclusief Kiss & Ride (zie [6.14])

Parkeernormen zorgvoorzieningen

	Stedelijke zone		
	rest bebouwde kom		
Ziekenhuis¹⁾ [per bed]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,6		bij vaste bezoektijden het maximum hanteren
Verpleeg-/verzorgingstehuis²⁾ [per wooneenheid]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,6	60%	
Arts/maatschap/therapeut/kruisgebouw [per behandelkamer]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,75	65%	met minimum van 3 parkeerplaatsen per praktijk huisartsenpost ook in avond parkeervraag
¹ Voor meer gedetailleerde kencijfers: Bouwmaatstaven voor parkeervoorzieningen in de zorgsector (College voor ziekenhuisvoorzieningen). ² Niet zelfstandige woning met zorgvoorzieningen. Kencijfers zijn inclusief personeel.			

Parkeernormen horecagelegenheden

	Stedelijke zone		
	rest bebouwde kom		
Café/bar/discotheek/cafetaria [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	6,0	90%	
Restaurant [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	13,0	80%	
Hotel [per kamer]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,0		

Parkeernormen sociaal culturele voorzieningen

	Stedelijke zone		
	rest bebouwde kom		
Museum [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,1	95%	
Bibliotheek [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,1	95%	
Bioscoop/theater/schouwburg [per zitplaats]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,35		
Sociaal cultureel centrum/wijk-/verenigingsgebouw [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	2,0	90%	

Parkeernormen sportvoorzieningen

	Stedelijke zone		
	rest bebouwde kom		
Gymlokaal [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	2,75	95%	gymlokalen zonder avondfunctie: parkeervraag = 0
Sporthal (binnen) [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	2,75	95%	bij sporthal met wedstrijdfunctie: + 0,1 - 0,2 pp. per bezoekersplaats
Sportveld (buiten) [per ha netto speelveldterrein]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	20	95%	
Dansstudio/sportschool [per 100 m² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	3,5	95%	

Squashhal [per baan]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	1,5	90%	

Tennisbanen [per baan]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	2,5	90%	

Golfbaan [per hole]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	7,0	95%	

Bowlingcentrum/biljartzaal [per baan/tafel]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	2,0	95%	

stadion [per zitplaats]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,12	99%	

Zwembad [per 100 m ² oppervlak bassin]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	11,0	90%	

Manege [per box]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,4	90%	

Parkeernormen overige voorzieningen

	Stedelijke zone		
	rest bebouwde kom		

Evenementenhal/beursgebouw/congresgebouw [per 100 m ² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	8,5	99%	

Themapark/pretpark [per ha netto terrein]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	8,0	99%	

Overdekte speeltuin/hal [per 100 m ² bvo]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	7,5	90%	

Volkstuin [per perceel]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,3		

Religiegebouw (kerk, moskee, et cetera) [per zitplaats]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	0,15		

Begraafplaats/crematorium [per gelijktijdige begrafenis/crematie]			
	norm	aandeel bezoekers	opmerkingen
matig stedelijk	22,5		

Tabel 3
Aanwezigheidspercentages

	Werkdag overdag	Middag	Avond	Koop- avond	Zaterdag- middag	Avond	Zondag- middag
Woningen	50	60	100	90	60	60	70
Detailhandel	30	70	20	100	100	0	0
Kantoor	100	100	5	10	5	0	0
Bedrijven	100	100	5	10	5	0	0
Sociaal cultureel	10	40	100	100	60	90	25
Sociaal medisch	100	100	30	15	15	5	5
Ziekenhuis	85	100	40	50	25	40	40
Dagonderwijs	100	100	0	0	0	0	0
Avondonderwijs	0	0	100	100	0	0	0
Bibliotheek	30	70	100	70	75	0	0
Museum	20	45	0	0	100	0	90
Restaurant	30	40	90	95	70	100	40
Café	30	40	90	85	75	100	45
Bioscoop, theater	15	30	90	90	60	100	60
Sport	30	50	100	90	100	90	85

(Bron CROW Publicatie 182)